

Europos piliečių forumas virtualiųjų pasaulių klausimais

2-oji sesija

2023 03 10 – 2023 03 12

Europos piliečių forumas

Virtualieji pasauliai

1. Apžvalga

Europos piliečių forumą virtualiųjų pasaulių klausimais sudaro 150 atsitiktinai atrinktų piliečių, kurie renkasi į tris sesijas. Per pirmąją sesiją, kuri vyko 2023 m. vasario 24–26 d. Briuselyje, piliečiams buvo pristatyta ši tema, jie drauge sukūrė bendrą viziją, kokia turėtų būti pageidaujama ir sąžininga virtuali aplinka (utopija) ir kokia ji neturėtų būti (dystopia). Remdamasis šiuo darbu, forumo Žinių komitetas nustatė keturias kompleksines piliečiams svarbias temas:

1. ekonomika, darbo vietos ir įmonės (įskaitant mokymąsi ir įgūdžius);
2. sauga ir saugumas (nusikalstama veika ir kibernetinis saugumas; duomenys ir skaitmeninė erdvė; asmens sauga / saugumas);
3. sveikata ir gerovė / aplinka (psichikos ir kūno sveikata);
4. visuomenė – įtraukumas, prieinamumas, demokratija

Antroji forumo sesija vyko 2023 m. kovo 10–12 d. internetu. Šios sesijos tikslas buvo pradėti darbą, susijusį su vertybėmis ir veiksmais, kuriais būtų galima vadovautis kuriant sąžiningus ir pageidaujamus Europos virtualiuosius pasaulius. Šios idėjos bus pagrindas, kuriuo remiantis per 3-iąją ir paskutinę sesiją bus parengtos galutinės forumo rekomendacijos.

1-a diena (penktadienis)

Penktadienį piliečius virtualioje plenarinėje sesijoje, kuri vyko platformoje „Hyperfair“, pasveikino du moderatoriai. Po to moderatoriai trumpai apžvelgė 2-osios sesijos darbotvarkę, o vėliau suteikė žodį ekspertams, kad jie galėtų pateikti savo nuomonę toliau nurodytomis keturiomis temomis.

1-as teminis blokas. Ekonomika, darbo vietos ir įmonės (įskaitant mokymąsi ir įgūdžius)

- **Harmen Van Sprang**, Sharing Cities Alliance
- **Eric Marchiol**, Renault

2-as teminis blokas. Sauga ir saugumas (nusikalstama veika ir kibernetinis saugumas; duomenys ir skaitmeninė erdvė; asmens sauga / saugumas)

- **Mariëtte van Huijstee**, Rathenau institutas, Nyderlandai
- **Fabien Bénétou**, nepriklausomas WebXR ekspertas, Belgija

3-as teminis blokas. Sveikata ir gerovė / aplinka (psichikos ir kūno sveikata)

- **Sara Lisa Vogl**, virtualiosios tikrovės menininkė, organizacijos „Women in Immersive Technologies Europe“ narė, Danija
- **Bruno Thomas**, Tarptautinis tiriamosios žurnalistikos konsorciumas

4-as teminis blokas. Visuomenė – įtraukumas, prieinamumas, demokratija

- **Elisa Lironi**, Europos piliečių veiksmų tarnyba
- **Matthias C. Kettmann**, Leibnico institutas

Po šių pranešimų Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD Duomenų direktorato direktorius **Yvo Volman** piliečiams pristatė [ES skaitmeninių teisių ir principų deklaracija](#).

2-a diena (šeštadienis)

Šeštadienį piliečiai pasidalijo į 12 lygiagrečiai dirbančių darbo grupių; jose buvo užtikrintas sinchroninis vertimas žodžiu, o pagalbą teikė patyrę diskusijų vedėjai. Per **pirmąjį etapą** kiekviena grupė dirbo su ES skaitmeninių teisių ir principų deklaracija ir išrinko tris jos nariams svarbiausias vertybes. Per **antrąjį etapą** kiekvienas teminis blokas buvo paskirtas trims darbo grupėms, kurių paprašyta parengti iki trijų sričių veiksmų, kurie galėtų padėti kurti pageidaujamus ir sąžiningus virtualiuosius pasaulius. **Trečiuoju, ketvirtuoju ir penktuoju etapais** grupės parengė grįžtamąją atsaką, susijusį su kitais teminiais blokais. Šiuo tikslu tarpininkas pristatė ankstesnės grupės parengtus veiksmus. Tada gaunančioji grupė valandą rinko pasiūlymus, pastabas ir klausimus apie šiuos veiksmus, o paskui perėjo prie naujo teminio bloko.

Rotacijos tvarkaraštis:

	1 etapas (vertybės)	2 etapas (veiksmų sritys)	3 etapas (1-as grįžtamasis atsakas)	4 etapas (2-as grįžtamasis atsakas)	5 etapas (3-as grįžtamasis atsakas)
1 grupė	Bendri veiksmai	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija
2 grupė	Bendri veiksmai	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija
3 grupė	Bendri veiksmai	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija
4 grupė	Bendri veiksmai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai
5 grupė	Bendri veiksmai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai
6 grupė	Bendri veiksmai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai
7 grupė	Bendri veiksmai:	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas
8 grupė	Bendri veiksmai	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas
9 grupė	Bendri veiksmai	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas
10 grupė	Bendri veiksmai:	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka
11 grupė	Bendri veiksmai:	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietos; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka

12 grupė	Bendri veiksmai	Visuomenė. Įtraukumas, prieinamumas, demokratija	Ekonomika; darbo vietas; įmonės; mokymasis ir įgūdžiai	Sauga ir saugumas; asmenys; duomenys; nusikalstamumas	Sveikata; psichikos ir kūno sveikata; aplinka
-----------------	-----------------	--	--	---	---

3-a diena (sekmadienis)

Sekmadienio rytą grupės gavo grįžtamąjį atsaką, kuris buvo surinktas šeštadienį, o vėliau baigė rinkti vertybes ir veiksmų sritis, su kuriomis jos pradėjo dirbti šeštadienį.

Po kavos pertraukėlės visi piliečiai susirinko į virtualią plenarinę sesiją. Iš pradžių Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD direktoriaus pavaduotoja Renate Nikolay suteikė piliečiams daugiau informacijos apie vykdomą Komisijos darbą. Tada atsitiktine tvarka atrinkti kiekvieno teminio bloko atstovai pristatė savo išrinktus veiksmus. Į juos savo reakciją pateikė du Žinių komiteto nariai – Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD skyriaus vadovė Rehana Schwinninger-Ladak ir Hamburgo universiteto Informatikos departamento atstovas Frank Steinicke. Pagrindiniai diskusijos vedėjai pateikė galutines pastabas ir atsisveikino.

2. Trumpa darbotvarkė

Gruodžio 10 d., penktadienis. PLENARINIS POSĖDIS	
14:10 val. – 14:25 val.	Dalyvių pasveikinimas, 1-osios sesijos rezultatų peržiūra
14:25 val. – 14:50 val.	Temos aptarimas. Ekonomika, darbo vietas, įmonės
14:50 val. – 15:10 val.	Pertrauka
15:00 val. – 16:05 val.	Temos aptarimas. Sauga ir saugumas / Sveikata ir gerovė /Aplinka
16:05 val. – 16:25 val.	Pertrauka
16:25 val. – 16:50 val.	Temos aptarimas. Visuomenė. Įtrauktis ir prieinamumas
16:50 val. – 17:10 val.	Pertrauka
17:10 val. – 17:50 val.	ES skaitmeninių teisių ir principų deklaracijos pristatymas
17:50 val. – 18:10 val.	Tolesni veiksmai ir baigiamosios pastabos

Gruodžio 11 d., šeštadienis. DARBO GRUPĖS	
09:30 val. – 09:45 val.	Grupės formavimas, susipažinimas
09:45 val. – 10:45 val.	1-as blokas. Mūsų pagrindinės vertybės Europos virtualiesiems pasauliams
10:45 val. – 11:15 val.	Pertrauka
11:15 val. – 12:30 val.	2-as blokas. Pagrindiniai 1-osios temos veiksmai
12:30 val. – 14:00 val.	Pietų pertrauka
14:00 val. – 15:05 val.	3-as blokas. Grįžtamasis atsakas ir 2-osios temos veiksmai
15:05 val. – 15:20 val.	Pertrauka
15:20 val. – 16:25 val.	4-as blokas. Grįžtamasis atsakas ir 3-osios temos veiksmai
16:25 val. – 16:55 val.	Pertrauka
16:55 val. – 18:00 val.	5-as blokas. Grįžtamasis atsakas ir 4-osios temos veiksmai

Kovo 12 d., sekmadienis. DARBO GRUPĖS IR PLENARINIS POSĖDIS
--

	Darbo grupė
09:30 val. – 09:50 val.	ES virtualiųjų pasaulio vertybių nustatymas
09:50 val. – 10:50 val.	Nustatytų veiksmų konsolidavimas
	Plenarinis posėdis
11:05 val. – 11:25 val.	Kas yra Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas? Pokalbis su Renate Nikolay
11:25 val. – 11:35 val.	Grįžtamojo atsako apklausos
11:35 val. – 12:15 val.	Pristatymas ir grįžtamojo atsako sesija #1
12:15 val. – 12:35 val.	Pertrauka
12:35 val. – 13:05 val.	Pristatymas ir grįžtamojo atsako sesija #2
13:05 val. – 13:15 val.	Europos piliečių vertybės ateities metavisatai
13:15 val. – 13:30 val.	Apibendrinimas ir baigiamosios pastabos

3. Žinių komiteto veikloje dalyvaujančių ekspertų sąrašas

Antrojoje sesijoje dalyvavo šie kalbėtojai:

Europos Komisijos atstovės:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoul**, Europos Komisijos Piliečių dialogų skyriaus vadovo pavaduotoja
2. **Rehana Schwinniger-Ladak**, Europos Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD Interaktyviųjų technologijų, skaitmeninės erdvės kultūros ir švietimo srityje skyriaus vadovė, Liuksemburgas

Išorės ekspertai:

1. **Fabien Bénétou**, nepriklausomas WebXR ekspertas, Belgija
2. **Cathrine Hasse**, Orhuso universiteto Švietimo fakultetas, Danija
3. **Franck Steinicke**, Hamburgo universiteto Informatikos katedra, Vokietija
4. **Mariëtte van Huijstee**, Rathenau institutas, Nyderlandai
5. **Sara Lisa Vogl**, virtualiosios tikrovės menininkė, organizacijos „Women in Immersive Technologies Europe“ narė, Danija